

Aan de Minister voor Rechtsbescherming
Aan de Minister van Justitie en Veiligheid

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
25 november 2022

Ons kenmerk
4341497

nota

Beëindiging tijdelijke maatregelen COVID-19

1. Aanleiding

Op basis van tijdelijke corona-wetgeving moet om de twee maanden een besluit genomen worden om de gelding te verlengen van de wettelijke grondslag voor diverse verlichtende maatregelen. Inmiddels zijn we aan het 15^e verlengingsbesluit toe waarmee de nog geldende voorzieningen verlengd zullen worden tot 1 februari 2023. Zowel de Tweede Kamer als de Eerste Kamer hebben verzocht inzicht te geven in de voornemens met betrekking tot permanent maken/verlengen/vervallen van die voorzieningen (bijlage 1 en 2). Door middel van bijgaande brief wordt aangegeven wat de voornemens zijn.

2. Geadviseerd besluit

- Instemmen met het voorstel om het voornemen aan te kondigen dat een deel van de voorzieningen niet verder verlengd zal worden na 1 februari a.s.
- Instemmen met verzending van bijgaande brieven aan de TK en EK waarin de voornemens worden beschreven.

3. Kernpunten

- De voorzieningen zijn bij het uitbreken van de corona-epidemieën onder grote haast tot stand gebracht door middel van tijdelijke wetgeving en heel duidelijk ook als tijdelijke maatregelen gepresenteerd.
- Gelet op de actuele stand van zaken rond de COVID-19-besmettingen lijkt er voor het merendeel van de maatregelen geen noodzaak tot verdere verlenging te bestaan.
- Zelfs indien er toch weer meer beperkende maatregelen getroffen moeten worden om besmettingen terug te dringen lijkt, op grond van de inmiddels opgedane ervaringen, geen grote behoefte te bestaan om die tijdelijke voorzieningen nog achter de hand te hebben.
- Voor een deel van de voorzieningen (in ieder geval voor de hierna te noemen, voorsnog in stand te houden voorzieningen) bestaat de wens om een permanente wettelijke grondslag daarvoor in het leven te roepen. De voornemens daartoe worden ook geschetst in de brief, zoals verzocht door de Kamers.
- Het realiseren van de daarvoor noodzakelijke wetgeving zal echter nog geruime tijd in beslag nemen. Bij het vervallen van de tijdelijke grondslag zal er dan dus een gat vallen tussen wat nu mogelijk is en wat straks mogelijk zal worden. Zowel vanuit juridisch als politiek perspectief lijkt dat een

onvoldoende dragend argument te zijn om een tijdelijke voorziening in stand te kunnen houden.

- Voor enkele maatregelen zijn redenen aanwezig om het besluit tot verval nog aan te houden. Het betreft:
 - *Diverse voorzieningen met betrekking tot het gebruik van videoconferentie in de rechtspraak:*
Deze voorzieningen maken het mogelijk dat zittingen doorgang kunnen vinden langs digitale weg, waar een fysieke bijeenkomst uitgesteld zou moeten worden bij ziekte/zelfisolatie van één van de partijen in het geding.
 - *De mogelijkheid van afname van celmateriaal (artikel 33 Twc19).* Dit blijft voorsnog een wenselijk middel om op te kunnen treden tegen 'coronaspugers'. Het vaststellen of inderdaad een risico op besmetting bestaat kan van belang zijn voor de strafwaardigheid van dat gedrag. De al permanent bestaande mogelijkheid om bloed af te nemen is niet toereikend om zo'n besmetting vast te stellen en vormt trouwens ook een ingrijpender inbreuk op de lichamelijke integriteit.
 - *Bestuursdwang door de voorzitter van een veiligheidsregio*
Artikel 34 van de Tijdelijke wet COVID-19 Justitie en Veiligheid stelt buiten twijfel dat de voorzitter van de veiligheidsregio een door hem vastgestelde noodverordening ook kan handhaven met bestuursdwang of een dwangsom. Het is niet wenselijk discussie over deze mogelijkheid te krijgen.
 - Verder wordt nog een opmerking gewijd aan de voorziening *Tijdelijke leeftijdsverhoging rechter-plaatsvervangers*.
In de Eerste Kamer is er op aandringen deze capaciteitsverhogende voorziening voort te zetten na de op dit moment geldende vervaldatum (15 juli 2023). De MRB heeft aangegeven dat ook te willen realiseren. Overigens komt de vraag naar verlenging van deze tijdelijke voorziening formeel pas aan de orde in het tweede kwartaal van 2023.
- Bij elk van deze voorzieningen bestaan voornemens om tot een definitieve wettelijke regeling te komen. In de brieven wordt onderstreept dat het besluit om nog niet het verval van deze voorzieningen aan te kondigen niet is ingegeven door de wens een overbrugging te realiseren. Dat zou met name bij de EK vermoedelijk op bezwaren stuiten.
- De brieven aan TK en EK zijn identiek, met uitzondering van de eerste paragraaf waarin wordt aangeduid welke brief van de TK, resp. EK wordt beantwoord.

4. Toelichting*

4.1 Politieke context

- De vragen van de EK en TK lijken vooral ingegeven te zijn door principiële overwegingen (niet stilletjes permanent laten worden wat de wetgever als tijdelijke maatregel heeft aanvaard). Van concrete bezwaren tegen de voorzieningen lijkt minder sprake te zijn, mede omdat wordt onderkend dat deze voorzieningen geen inbreuken op grondrechten mogelijk maken (een wezenlijk verschil met de tijdelijke maatregelen waarvoor de Wet publieke gezondheid de basis moet vormen).

4.2 Financiële overwegingen

Geen

Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Sector Juridische Zaken en Wetgevingsbeleid

Datum
25 november 2022

Ons kenmerk
434197

4.3 Juridische overwegingen

- Partijen in het veld hebben er belang bij dat voorzieningen niet plotsklaps ophouden te gelden. Met het oog op bijvoorbeeld het kunnen plannen van al dan niet digitale aandeelhoudersvergaderingen is het wenselijk dat een tijdige aankondiging plaatsvindt van het verval van die mogelijkheid. In de eerdere verlengingsbesluiten is daarom aangegeven dat het verval van een voorziening tenminste twee maanden van te voren zal worden aangekondigd. Daarom wordt in de brief gesproken over verval per 1 februari aanstaande.
- Een aankondiging van verval per 1/2 verplicht niet tot het daadwerkelijk laten vervallen per die datum. Mocht er in januari toch blijken van de noodzaak tot instandhouding, kan dat alsnog gebeuren.

4.4 Krachtenveld

De verlichtende maatregelen en de verlenging daarvan hebben tot dusver kunnen rekenen op steun van de meeste belanghebbende maatschappelijke actoren.

4.5 Strategie

-

4.6 Uitvoering

-

4.7 Communicatie

-

4.8 Ontwikkelingen hiervoor

Zie onder kernpunten.

5. Informatie die zich niet leent voor openbaarmaking

-

Bijlage(n)

1. Te beantwoorden brief TK d.d. 24/11/2022 (verzoek VC JenV om uiteen te zetten wanneer tijdelijke COVID-19-maatregelen niet meer nodig zijn).
2. Te beantwoorden brief EK d.d. 08/11/2022 (Verzoek VC voor J&V e.a. naar aanleiding van beantwoording vragen over het 13e verlengingsbesluit)
3. Concept-antwoord van aan de TK
4. Concept-antwoord aan de EK